

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobce: **S. V.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. října 2017, č. j. OAM-203/ZA-ZA11-BE04-2017, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Toto rozhodnutí napadl žalobce v rozsahu výroku o neudělení mezinárodní ochrany včas podanou žalobou, v níž uvedl, že správní orgán v řízení o udělení mezinárodní ochrany nedostatečně zjistil skutkový stav a věc nesprávně posoudil.
3. Žalobce se předně neztotožnil se závěrem správního orgánu, který zhodnotil jeho vyličené obavy jako snahu vyhýbat se nástupu do armády, případně absolvovat náhradní vojenskou službu. Žalobce poukázal na to, že se jedná o „*narukování do války*“, proto úvahy správního orgánu ohledně nenastoupení do armády byly v dané věci zcela irelevantní.
4. Žalobce uvedl, že nejen jeho náboženské přesvědčení, ale i lidské svědomí mu zakazuje zabíjet, a konflikt, který panuje ve východní části Ukrajiny, považuje za nespravedlivý. Bylo zde znemožněno právo národa na vlastní sebeurčení a v oblasti byla rozpoutána vleklá občanská válka, kde umírají nevinní lidé. Žalobci není jasné, jakými úvahami došel správní orgán k tomu, že v jeho rodišti, tj. ve Lvovské oblasti, se žádný konflikt neodehrává a že v případě nepřevzetí povolávacího rozkazu do armády mu žádné nebezpečí nehrozí. Žalobce uvedl, že povolávání do armády probíhá tak, že příslušníci vojenské správy chodí do podniků nebo zastavují muže na jiných veřejně přístupných místech a zde pak předávají povolávací rozkazy. Tito příslušníci pak neberou ohled na věk, zdravotní stav ani jiné skutečnosti, natož náboženské přesvědčení.
5. Svědkové Jehovovi, k jejichž náboženskému přesvědčení se žalobce hlásí, patří na Ukrajině k nejvíce pronásledovaným. Z důvodu, že ve východní části Ukrajiny nefunguje právní stát, není proti násilí žádná ochrana. Žalobce se obává, že by mohl být terčem útoků motivovaných náboženskou nesnášenlivostí.
6. Žalobce proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou a nesouhlasí s žalobními námitkami. Zdůraznil, že při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany vychází z premisy *vigilantibus* jura, tj. žalobce nemůže úspěšně namítat vady právního hodnocení skutkového děje jeho azylové historie před správním orgánem, aniž by upřesnil, které konkrétní podklady či důkazy pro rozhodnutí žalovaného správního orgánu v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí. Žalovaný je toho názoru, že žalobcem uvedené důvody spočívající v jeho obavě z povolání do armády a nasazení do oblasti bojů na východní Ukrajině jsou nepodložené a nedůvodné. Z informací, které má žalovaný k dispozici (pozn. jedná se o Výnos prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 Petro Porošenka ze dne 26. 9. 2016 v souladu s výnosem prezidenta Ukrajiny číslo 15 ze dne 14. 1. 2016) vyplývá, že všichni mobilizovaní vojáci byli propuštěni do zálohy a do Luhanské a Doněcké oblasti mohou být nasazeni pouze dobře vycvičení ukrajinští profesionální vojáci a dobrovolníci. Na Ukrajině byl taktéž obnoven a zaveden institut tzv. „náhradní vojenské služby“, o kterou mohou požádat odvedení vojáci například z důvodu „svědomí“ či náboženských důvodů. Žalovaný také poukázal na fakt, že z provedeného rozhovoru se žalobcem má za prokázané, že žádný povolávací rozkaz nepřevzal. Vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu a nástupu do armády není na

Ukrajíně trestné. To by bylo pouze v případě nenastoupení do armády po předchozím předání a osobním převzetí povolávacího rozkazu.

8. Žalovaný dále upozornil na to, že před vydáním napadeného rozhodnutí jím byly opatřeny aktuální zdroje informací týkající se církve Svědkové Jehovovi. Z těchto zpráv bylo zřetelně prokázáno, že v současné době se mohou Svědkové Jehovovi na Ukrajině svobodně scházet k bohoslužbám a svou veřejnou službu vykonávat bez překážek ze strany správních orgánů. Žalovaný seznal tvrzení žalobce týkající se pronásledování za rozporná, nevěrohodná a nepodložená a neshledal tak, že by byl žalobce pronásledován z důvodu víry ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.
9. Žalovaný považuje žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany za účelově podanou. Uvedl, že zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které je možné v daném případě považovat za zcela dostatečné, a podotkl, že žalobce v listopadu 2016 tvrdil, že nemá kvůli své náboženské víře problémy se státními orgány, ale jen se soukromými osobami. Žalovaný zmínil i fakt, že v cestovním dokladu s datem vycestování z České republiky do dne 8. 3. 2017 má žalobce vylepen výjezdní příkaz poté, co mu v prosinci 2016 skončilo vízum a nacházel se tak nelegálně na území České republiky. Žalovaný odkázal rovněž na výpověď žalobce v protokolu účastníka řízení o vyhoštění ze dne 6. 2. 2017, v němž žalobce tvrdil, že ve vlasti žádné problémy nemá a je ochoten dobrovolně zpět na Ukrajinu vycestovat. Žalovaný na základě výše uvedeného zkonstatoval, že žalobce si ve výpovědích odporuje a jeho skutková tvrzení jsou tak nevěrohodná. Žalobce sám přitom další zdroje informací na podporu svých tvrzení v žalobních bodech nenavrhoval, ani aktuální zprávy podané žalovaným nijak nezpochybnil.
10. V závěru žalovaný konstatoval, že žalobce jako poslední bydliště uvedl město Zaryčne ve Lvovské oblasti na západě Ukrajiny a tato oblast není zatížena konfliktem. Žalobce taktéž neuvedl spojitost jím uvedených problémů s oblastí východní Ukrajiny, kde hrozí reálné bezpečnostní riziko. Žalovaný uzavřel, že se zabýval i možností udělení doplňkové ochrany, když tu ale po provedení třístupňového testu neshledal za odůvodněnou. Navrhl proto zamítnutí žaloby.

IV. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

11. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Věc projednal a rozhodl bez nařízení jednání při splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s. ř. s., když oba účastníci k výzvě krajského soudu obsahující řádné poučení vyjádřili souhlas s projednáním věci bez nařízení jednání postupem dle věty druhé citovaného ustanovení.
12. V přezkumném řízení soud ověřil z obsahu správního spisu následující rozhodné skutečnosti.
13. Žalobce dne 12. 3. 2017 podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Z obsahu správního spisu krajský soud naznal, že žalovaný poprvé požádal o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky dne 17. 12. 2002. Ve své žádosti uvedl, že z vlasti vycestoval z ekonomických důvodů, protože neměl na Ukrajině jiné zaměstnání, měl tam existenční problémy a o azyl požádal z důvodu legalizace

pobytu. Rozhodnutím správního orgánu ze dne 21. 7. 2003, č. j. OAM-5562/VL-10-C10-2002, mu azyl nebyl udělen a správní orgán neshledal v jeho případě ani tzv. překážky vycestování dle zákona o azylu. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 4. 8. 2003. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, který ji svým rozsudkem ze dne 18. 12. 2003, č. j. 14 Az 276/2003-35, zamítl.

14. V nyní posuzované žádosti žalobce uvedl, že je ukrajinské státní příslušnosti a národnosti, a je příslušníkem církve Svědků Jehovových. Žalobce uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení. Je svobodný a má syna, taktéž státní příslušnosti Ukrajina, který v současné době na Ukrajině žije. Jako poslední místo pobytu uvedl město Zaryčne ve Lvovské oblasti. Z vlasti odcestoval v listopadu roku 2016. Žalobce pobýval na základě pracovního víza v minulosti (mezi lety 2008 a 2009) v České republice, v roce 2012 nebo 2013 taktéž setrval v Ruské federaci a dále se v roce 2016 zdržoval v Polské republice.
15. Žalobce dne 27. 3. 2017 při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že o mezinárodní ochranu žádá z toho důvodu, že by byl v případě návratu na Ukrajinu zatčen a předán vojenské správě, která by ho poslala do armády. Dle jeho církve je zakázáno brát do ruky zbraň a také darovat krev. Na vesnicích se lidé smějí těm, kteří nechtějí jít do armády a do války. Žalobce vstoupil do církve Svědků Jehovových asi před dvěma roky, když na základě rozhovoru s dalšími lidmi tohoto vyznání navštívil dobrovolně setkání této církve, načež se rozhodl stát se i jejím členem. V zemi původu osobně žádný povolávací rozkaz do armády nedostal, ale obdržela jej jeho matka. On však osobně předvolání nepřevzal. V místě bydliště byl centrem posměchu, proto raději žil u souverce ve víře. Žalobce uvedl, že mu byla v době, kdy žil na vesnici, rozbita okna a bylo mu vyhrožováno. Stejně tak jeho matce. Rozbití oken nastalo v momentě, kdy žalobce byl v České republice. Žalobce nebyl ve vlasti nikdy fyzicky napaden ani nikdy neměl kvůli své víře žádné problémy se státními orgány (včetně policie, armády či soudů). Žalobce se obává, že by mu po návratu na Ukrajinu neměl kdo pomoci, a to ani ukrajinské státní orgány. V reakci na výpověď z protokolu účastníka řízení o vyhoštění ze dne 6. 2. 2017, kdy žalobce uvedl, že ve vlasti nemá žádné problémy, reagoval slovy, že výše zmíněné sdělil, protože nechtěl být v cele. Domníval se, že pokud by řekl, že nevycestuje ze země, byl by zajištěn. Žalobce se obává po návratu do vlasti pronásledování, trestu za nenastoupení do armády a uvedl, že se nemá kam vrátit, neboť svou přítomností může ohrožovat svou matku. Žalobce zapochyboval i o možném přestěhování a je toho názoru, že i v novém bydlišti by jeho situace vyšla navenek.
16. Žalobci i jeho zástupci bylo poté dne 17. 7. 2017 zasláno oznámení o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. Žalobce se správního úkonu zúčastnil a uvedl, že mu stačí pouze výčet podkladů pro vydání rozhodnutí. Žalobce nechtěl navrhnout doplnění podkladů pro rozhodnutí ani se k věci dále vyjadřovat.
17. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel z žalobcovy výpovědi, ze spisového materiálu k předchozí žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, č. j. OAM-5562/VL-10-2002, ze závazného stanoviska k vycestování žalobce e. č. ZS33573, vydaného správním orgánem pro potřeby správního vyhoštění žadatele. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, jako například Informace MZV ČR, č. j. 103518/2016-LPTP ze dne 3. 6. 2016 k č. j. MV-43233-8/OAM-2016, Informace MZV ČR, č. j. 107283/2016-LPTP ze dne 25. 7. 2016 k č. j. MV-85386-1/OAM-2016, Informace

OAMP ze dne 21. 3. 2017 ohledně náboženské svobody, Informace OAMP ze dne 24. 7. 2017 ohledně situace v zemi, Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva (UNHCR) ze dne 9. 12. 2016, Výroční zpráva Human Rights Watch 2017 – Ukrajina, ze dne 12. 1. 2017, Zpráva Freedom House 2017 – Ukrajina, ze dne 22. 3. 2017, Výroční zpráva Amnesty International 2017 – Ukrajina ze dne 22. 2. 2017, Zpráva o dodržování lidských práv v roce 2016 Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických ze dne 3. 3. 2017 a Výnos prezidenta Ukrajiny
č. 411/2016
ze dne 26. 9. 2016.

18. Na základě takto zjištěného skutkového stavu věci poté dospěl krajský soud k následujícím právním závěrům.
19. Krajský soud předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
20. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
21. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
22. Pokud jde o udělení azylu z důvodů vymezených v § 12 písm. a) zákona o azylu, pak to nepřicházelo vůbec v úvahu, protože žalobce zcela jasně uvedl, že nebyl členem žádné politické strany či zastáncem určitých politických názorů. Důvody svého odchodu z Ukrajiny s touto problematikou vůbec nespojoval.
23. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že má nárok na udělení azylu na základě ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, když uvedl, že důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byly obavy o jeho bezpečnost, jelikož v případě návratu do vlasti by mohl být odveden do oblasti bojů, což se neslučuje s jeho náboženským přesvědčením. Zároveň by mohl být terčem útoků motivovaných náboženskou nesnášenlivostí. Existenci jiných důvodů, pro které by udělení azylu dle § 12 písm. b) citovaného zákona přicházelo v úvahu, žalobce nenamítal.
24. Existencí důvodů pro udělení azylu vymezených v § 12 písm. b) zákona o azylu se

žalovaný zabýval velmi podrobně na str. 4 až 7 napadeného rozhodnutí.

25. V souvislosti s touto námitkou žalobce toliko uvedl, že: „*správní orgán pochybil, když zhodnotil mnou popisované obavy jako snahu vyhnout se nástupu do armády, popř. absolvovat náhradní vojenskou službu (tato možnost není k dispozici, jak mylně tvrdí správní orgán ani není relevantní, protože se jedná o narukování do války). Mám za to, že žádná mezinárodní smlouva nemůže směřovat výkon vojenské povinnosti a donucení nasazovat svůj život na obranu mocensko-politických a hospodářských zájmů.*“ V žalobě pak žalobce dále zmínil, že: „*takzvaná mobilizace probíhá tak, že příslušníci vojenské správy chodí do podniků nebo i zastavují muže na ulici, a tam jim předávají povolávací rozkazy.*“
26. Krajský soud ovšem po provedeném přezkumném řízení dospěl k závěru, že v průběhu správního řízení ani řízení před soudem žalobcem tvrzená obava prokázána nebyla. On sám uvedl, že osobně žádný povolávací rozkaz do ukrajinské armády nepřevzal. Uvedl ovšem, že dle tvrzení jeho matky mu měla být „*taková předvolání*“ doručována. Protože je nemohl osobně převzít, vrátila se zpět. Krajský soud má tedy za prokazané, že žalobce žádný povolávací rozkaz nepřevzal. Nebylo rovněž prokázáno, že by mu povolávací rozkaz byl vůbec doručován. Těžko uvěřit tomu, že by matka žalobce mohla mít povědomost o tom, jaký byl obsah žalobci doručovaných písemností. Z podkladů obstaraných žalovaným a založených ve správním spise navíc plyne, že povolávací rozkazy lze na Ukrajině doručovat pouze do vlastních rukou, nikoliv do rukou rodinných příslušníků či obecně na adresu posledního hlášeného pobytu. Pokud tedy dotýčný takové dokumenty vlastnoručně nepřevzal, nejsou považovány za doručené, a tudíž z nich jmenovanému neplyne povinnost nástupu vojenské služby ani hrozba trestu za její nenastoupení.
27. Žalobcovy obavy z možného nasazení do oblasti bojů na východní Ukrajině jsou také liché. Krajský soud podotýká, že jak plyne již z výše uvedeného Výnosu prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016, který je součástí správního spisu, všichni mobilizovaní vojáci byli propuštěni do zálohy a do Luhanské a Doněcké oblasti mohou být nasazeni pouze ukrajinští profesionální vojáci a dobrovolníci. Z tohoto důvodu je krajský soud názoru, že je vyloučeno, aby byl žalobce do tohoto vojenského konfliktu povolán. Dlužno dodat, že žalobce podal žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany z důvodů výše uvedených až dne 12. 3. 2017, tedy v době, kdy byl již Výnos prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 vydán. Krajský soud je toho názoru, že každý, kdo má důvodnou obavu z nasazení do oblasti bojů, se o situaci ve vlastní zemi aktivně zajímá, a tato informace by mu tedy neměla uniknout. Námitka se proto jeví jako zcela účelová.
28. Pro doplnění je třeba uvést, že na Ukrajině byl taktéž obnoven a zaveden institut tzv. „náhradní vojenské služby“, o kterou mohou požádat odvedení vojáci například z důvodu „svědomí“ či náboženských důvodů, jak již bylo uvedeno výše. Tato zjištění jsou v rozporu s tvrzeními žalobce, který existenci této možnosti popíral.
29. Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 27. 6. 2018, č. j. 6 Azs 100/2018-38, k této problematice konstatoval, že: „*podle zákona Ukrajiny o náhradní (nevojenské službě) č. 1975-XII ze dne 12. 12. 1992 a nařízení Ukrajiny ze dne 10. 11. 1992, č. 2066, členství v náboženské společnosti Svědkové Jehovovi zakládá nárok na odmítnutí vojenské služby (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. srpna 2017, č. j. 3 Azs 113/2017-37), nejde*

tudíž o azylově relevantní důvod. S tím koresponduje i závěr, že žadatel o azyl musí se svou náboženskou příslušností, která mu brání ve výkonu vojenské služby, nejprve prokazatelně seznámit místní orgány (rozsudek ze dne 11. října 2006, č. j. 4 Azs 16/2006-55), což se ve stěžovatelské případě nestalo. Jestliže mu tedy snad hrozí na Ukrajině trestní stíhání, tak zřejmě za nenastoupení vojenské služby bez udání důvodu. K tomu lze ovšem poukázat na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 29. července 1994, č. j. 6 A 502/1994-39, podle něhož povolávání vlastních občanů k výkonu vojenské služby, byť i způsoby nevybíravými, popř. i vnitřní zákonodárství státu porušujícími, samo o sobě bez přistoupení dalších skutečností není ještě pronásledováním z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro politické přesvědčení ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 498/1990 Sb., o uprchlících. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. března 2004, č. j. 5 Azs 4/2004-49, odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým nebo náboženským přesvědčením.“

30. V návaznosti na shora citované závěry soud konstatuje, že v posuzované věci nebylo prokázáno a ani žalobce netvrdil, že by se svou náboženskou příslušností, která mu brání ve výkonu vojenské služby, nejprve seznámil místní orgány. Krajský soud doplňuje, že nebyly dovozeny ani další individuální skutečnosti, které by se daly označit za pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro politické přesvědčení ve smyslu azylového zákona.
31. Žalovaný tak vyhodnotil irelevantnost těchto důvodů pro žádost o udělení azylu dle § 12 zákona o azylu (i s ohledem na znění Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951) zcela přiléhavě (viz zejména čtvrtý odstavec na str. 5 napadeného rozhodnutí). K těmto závěrům nemá krajský soud v podstatě co dodat a plně se s nimi ztotožňuje.
32. Soud tedy po pečlivém posouzení výpovědi žalobce ohledně povolání do armády, které nepodpořil žádným důkazem, konstatuje, že jednání, jemuž měl být ve vlasti vystaven, nelze kvalifikovat jako azylově relevantní pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.
33. Dále se krajský soud zabýval námitkou žalobce ohledně pronásledování jeho osoby v souvislosti s náboženským přesvědčením, ke kterému se hlásí. Žalobce v žalobě uvedl, že: „*Doněcká a Luhanská oblast, ve které boje probíhají, patří zároveň k nejvíce ortodoxním oblastem na Ukrajině s vysokým výskytem napadení kvůli jinému než pravoslavnému vyznání.*“
34. Krajský soud vzhledem k již výše rozebrané problematice ohledně nasazení žalobce do bojů probíhajících ve východní části Ukrajiny, které shledal nereálným, a zároveň v souvislosti s tím, že žalobce uvedl jako poslední místo svého pobytu na Ukrajině město Zaryčne ve Lvovské oblasti na západě Ukrajiny, rozebere tuto námitku komplexněji a zaměří se na situaci Svědků Jehovových z celonárodního hlediska.
35. Jak vyplynulo z aktuálních podkladů opatřených správním orgánem, které byly získány z oficiálních zdrojů o církvi Svědků Jehovových, počet jejích členů na Ukrajině přesahuje 140 tisíc. Svědkové Jehovovi svou činnost vykonávají bez omezení po celém území Ukrajiny, nejčetněji jsou však zastoupeni v západní a střední části Ukrajiny. Členům této církve je umožněno se svobodně scházet na sjezdech, které jsou obvykle pro velký počet účastníků uspořádány na sportovních stadionech. Svědkové Jehovovi se

také mohou v současné době volně scházet k bohoslužbám a svou činnost vykonávají bez překážek ze strany státních orgánů.

36. Je rovněž minimálně zarážející, že žalobce na dotazy správních orgánů ohledně Svědků Jehovových odpovídal velice kuse a prokázal pouze minimální znalost informací, které by byly odpovídající dvouletému členství v takovémto náboženském uskupení. Krajský soud dále vyjadřuje podiv nad tím, že žalobce nedisponuje informací o náhradní vojenské službě, kterou ukrajinské právní předpisy umožňují místo působení v ozbrojených složkách i v případě příslušníků právě této církve. Žalobcova výpověď, že: „*Lidi se mnou nemluví. Nemají rádi Svědky Jehovovy. Každý mi říká, že mě zabije.*“, a že v době jeho pobytu v České republice mu byla rozbita okna, se ve světle těchto skutečností také nejeví jako přímý akt nenávisti či pronásledování žalobce právě z důvodu jeho náboženského vyznání, které by bylo relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. Dlužno dodat, že v těchto situacích se žalobce mohl a může obrátit na oficiální ukrajinské státní orgány či bezpečnostní složky. Žalobce tak k ochraně svých práv nevyužil dostupné právní prostředky země jeho původu.
37. Soud tedy ani v tomto případě po důkladném posouzení všech tvrzení žalobce ohledně pronásledování Svědků Jehovových na Ukrajině, které také nepodpořil žádným důkazem, konstatuje, že jednání, jemuž měl být ve vlasti vystaven, nelze ani v tomto případě kvalifikovat jako azylově relevantní pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud tak uzavírá, že v průběhu správního řízení ani v průběhu řízení soudního nebyla prokázána na straně žalobce existence důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu.
38. Totéž lze konstatovat ohledně neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. Udělení azylu dle § 13 zákona o azylu nepřicházelo s ohledem na zjištěný skutkový stav vůbec v úvahu. Pokud jde o tzv. humanitární azyl udělovaný dle § 14 zákona o azylu, důvody, pro které nelze žalobci humanitární azyl udělit, v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný podrobně popsal a krajský soud proti nim nemá výhrad. Ostatně stejně jako žalobce, který s nimi v žalobě nikterak nepolemizoval a naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu vůbec nenamítal.
39. Následně krajský soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
40. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného

konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

41. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení (jejich výčet je uveden ve třetím odstavci na str. 7 napadeného rozhodnutí), které lze označit za objektivní, transparentní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
42. Předně, žalobce neuvedl a ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť není sporu o tom, že Ukrajina patří mezi státy, které trest smrti zrušily, a to pro všechny trestné činy již v roce 2000.
43. Žalovaný se vypořádal i s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, když poukázal na fakt, že žalobce je osoba, proti které nebylo ve vlasti nikdy vedeno žádné trestní stíhání a která se v průběhu správního řízení nezmínila o žádném jednání vůči sobě ze strany státních orgánů Ukrajiny, které by bylo možné považovat za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Jako vážnou újmu nelze shledat ani nutnost případně vykonat vojenskou službu ve vlasti, neboť ji nelze považovat za nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, ale je vnímána jako jedna ze základních státo-občanských povinností. Krajský soud by pro úplnost poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, podle něhož pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponižení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Žalobcem popisované potíže ovšem pod výše definovanou hrozbu vážné újmy subsumovat nelze. Žalobce ve správním řízení a v žalobě vůbec netvrdil, že by mu v případě návratu na Ukrajinu hrozilo nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Ve správním řízení opakovaně spojoval své obavy z návratu na Ukrajinu pouze s tím, že by mu mohl být předložen či doručen povolávací rozkaz do armády, a proto se obával trestního stíhání. Krajský soud znovu konstatuje, že samotné vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu trestné není, jak vyplynulo z podkladů založených ve správním spise.
44. Pokud jde o žalobcovu situaci s dalšími občany ve vesnici a jejich údajný negativní postoj k jeho osobě, který si vykládá žalobce jako náboženskou nesnášenlivost, z informací obstaraných žalovaným plyne, že situaci na Ukrajině nelze označit za případ, kdy by státní orgány nebyly schopny a ochotny zajistit ochranu svým občanům. Pouhá skutečnost, že je žalobce o pomoc nepožádal, nemůže odůvodňovat závěr, že by mu taková ochrana nebyla poskytnuta, resp. že by byla poskytnuta neúčinně (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 6 Azs 8/2003).
45. Žalovaný se vypořádal i s otázkou, zda by žalobci mohla hrozit nějaká újma v souvislosti s tím, že v zahraničí požádal o mezinárodní ochranu. Ze zprávy MZV ČR č. j. 103518/2016-LTPT ze dne 3. 6. 2016 vyplývá, že není známo, že by byli neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu po návratu na Ukrajinu nějakým způsobem perzekuováni, diskriminováni či znevýhodňováni ze strany státních orgánů či soukromých osob.

46. Krajský soud tak uzavírá, že žalobci v případě návratu do vlasti hrozba vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu nehrozí.
47. Pokud jde o žalobcem v žalobě namítaný důvod pro udělení doplňkové ochrany kvalifikovaný v § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, zabýval se žalovaný i jím. Konstatoval, že na základě obstaných informací neprobíhá na Ukrajině takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu citovaného ustanovení. A to při vědomí probíhajících ozbrojených střetů mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a místními separatisty v části Doněcké a Luhanské oblasti. Krajský soud v návaznosti na uvedené zdůrazňuje, že žalobce z těchto oblastí vůbec nepochází, nikdy tam nežil, a bezpečnostní situace v nich se jej proto vůbec netýká. Až do svého odjezdu z vlasti žil ve městě Zaryčne ve Lvovské oblasti. Celá tato oblast se nachází pod kontrolou současné ukrajinské vlády a žádný ozbrojený konflikt v ní neprobíhá a ani nehrozí. Bezpečnostní situace tam je stabilní, k žádným ozbrojeným střetům tam nedochází. Krajský soud pouze stručně doplňuje, že z informací dostupných mu z úřední činnosti, včetně zpráv z veřejných sdělovacích prostředků, lze shodné závěry učinit i v současnosti.
48. Nelze tedy žalobci přisvědčit v tom, že by žalovaný zjistil skutkový stav ohledně skutečností relevantních pro udělení mezinárodní ochrany (ať už azylu či ochrany doplňkové) v zemi jeho původu neúplně či nedostatečně či že by při vyhodnocování obstaných důkazů porušil zásadu jejich volného hodnocení.
49. Krajský soud proto uzavírá, že v žalobcově případě nebylo prokázáno ani naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
50. Přisvědčit musí i závěru žalovaného, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu).
51. Soud má po provedeném přezkumu za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně ještě jednou v podrobnostech odkázat.
52. Pro úplnost soud konstatuje, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana ve smyslu tohoto ustanovení.
53. Na závěr krajský soud konstatuje, že stejně jako žalovaný je rovněž on toho názoru, že s ohledem na zjištěný skutkový stav byla žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podána účelově. Je nepochybné, že žalobce odešel ze své vlasti z jiných důvodů, než byly jím namítané obavy z nasazení do oblasti bojů či obavy o svou osobu z důvodu jeho náboženského vyznání. Z vlasti vycestoval dle jeho slov naposledy v listopadu roku 2016, a to až poté, co byl vydán Výnos prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016, následkem jehož, jak bylo řečeno výše, již nebyli do oblasti bojů povoláváni žádní mobilizovaní vojáci, pouze vycvičení dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Žádost o mezinárodní ochranu tak podal v situaci, kdy mu ve vlasti nehrozilo již žádné nebezpečí ze strany státních orgánů. Relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany nikdy netvrdil, natož aby je prokázal nebo se o to alespoň pokusil.

54. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu).
55. Žalobou napadené rozhodnutí tedy bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
56. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Z obsahu soudního spisu je však patrné, že žalovanému žádné náklady v řízení před soudem nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 19. září 2018

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce